

Emissiereductie en geld verdienen op het boerenerf!

In een leeracyclus van 12 themabijeenkomsten over **precisiebemesting voor erfbetreders in samenwerking met koploperboeren** is duidelijk geworden dat op gebied van emissie-reductie nog veel te halen is.

In 12 online-Zoom bijeenkomsten met kennisinstellingen, overheid, loonwerkers, maar vooral ook demonstraties én presentaties van agrarische ondernemers zelf is een goed beeld gevormd van mogelijkheden. *De rol van agrarische bedrijfsadviseurs is hierin cruciaal om kennisdeling te optimaliseren.*

Het gemiddeld aantal deelnemers was 40 á 50 en het totale bereik in 3 maanden was 300 deelnemers!

Naast aandacht voor bodemkennis, toedieningstechnieken van meststoffen, stalconcepten, voermethode/voeropslag/mestopslag is de focus gelegd op de Afrekenbare Stoffen Balans oftewel Minas 2.0. Een goede basis om de milieubelasting per bedrijf in kaart te brengen, maar vooral ook te monitoren hoe stappen gezet worden op bedrijfsniveau om met name de stikstof-uitstoot te reduceren .

Op **vrijdag 23 april** hebben de initiatiefnemers Herre Bartlema en Wim de Hoop hun plan gepresenteerd hoe ingespeeld kan worden op actuele ontwikkelingen met betrekking tot de aangenomen stikstofwet en de onderliggende voorwaarde om te komen tot een rationeel Landbouwakkoord dat leidt tot snelle en substantiële emissiereductie.

Inspelend op:

- De bewezen en beproefde innovaties m.b.t. precisiebemesting die al beschikbaar zijn, gepresenteerd in de leeracyclus
- De aangenomen stikstofwet met doelstellingen in 2030 voor het realiseren van substantiële reductie van stikstof.

- Uitvoering van de motie van Roelof Bisschop SGP om te komen tot een landbouwakkoord, alwaar de SER zich momenteel over buigt.

Het plan is gebaseerd op ervaringen vanuit de twee POP-projecten. Deze ervaringen worden benoemd in een 3 PuntenPlan gekoppeld aan een Probeer en Leerservice.

1. *Reductie van stikstof emissie is haalbaar, koplopers realiseren dit al*
2. *Implementering gaat samen met een verbeterde koolstofopbouw in de bodem én verbetering van de biodiversiteit*
3. *Last but not least: positief verdienmodel én afrekenbaar.*

Tijdens het Webinar (<https://youtu.be/92V790snGq8>) is door diverse partijen aangegeven dat de Afrekenbare Stoffen Balans een tool is die de uitwerking van dit plan ook daadwerkelijk per bedrijf in beeld kan werken.

- Roelof Bisschop gaf als lid van de Tweede Kamer voor de SGP aan, dat innovatiekracht van de sector niet onderschat dient te worden.
- Rudy Rabbinge benadrukte nogmaals dat ook in het Advies van Remkes deze systematiek als realiseerbaar wordt gezien.
- Ron Meyer, voorzitter NAJK memoreerde dat de stap van generiek beleid naar doelmaatregelen noodzaak is om de agrarische jongeren “aan boord te houden”
- Lubbert van Dellen, Accon Avm bevestigde dat de stap naar doelvoorschriften belangrijk is en gekoppeld kan worden aan afrekenbaarheid. Een Minas 2.0 gebaseerd op metingen die we nu kunnen doen geeft perspectief.
- Mark van de Bol gaf als jonge agrarische ondernemer aan dat de **probeer** en **leerservice** van “Brabant Bemest Beter” succesvol en effectief is.
- Wim de Vries gaf vanuit WUR aan, dat we met deze aanpak onze internationale gidsfunctie niet verspelen, maar versterken.

Tijdens het Webinar presenteerde Wim de Hoop in Pecha Kucha stijl een overzicht van innovatieve bemestings-technieken in combinatie met bodem:

(<https://www.smartfertilization.org/wp-content/uploads/2021/04/PECHA-KUCHA-Alle-innovaties-op-een-rij-in-20-sheets-Wim-de-Hoop-23-april-2021.pdf>)

De webinars van de leercyclus staan op de website van GroenKennisNet:

<https://www.groenkennisnet.nl/web/show/search?id=3951815&langid=43&from=&to=&webid=3617332&searchid=12793175&keyword=%22Leercyclus+naar+emissioelozelandbouw%22&tab=site>